

prof. dr hab. Andrzej Banachowicz
Uniwersytet Artystyczny
w Poznaniu

Poznań, 29.06.2020 roku

RECENZJA

rozprawy habilitacyjnej, dorobku artystycznego i naukowo-dydaktycznego

Pana dra Roberta MANOWSKIEGO

w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie artystycznej sztuki piękne,
przeprowadzonej przez Wydział Sztuki

Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego w Radomiu

Podstawowe dane o habilitancie

Pan dr Robert Manowski, pracujący w Wyższej Szkole Artystycznej w Warszawie, wpierw jako założyciel Uczelni oraz rektor WSA, a także jako wykładowca i nauczyciel akademicki na kierunku malarstwo – przedmiotu – Pracowni – „Obraz multimedialny i Sztuka Nowych Mediów”, jest od 2018 roku Prezydentem Rady Nadzorczej tej Uczelni.

Pan dr Robert Manowski dyplom magistra sztuki w zakresie sztuk plastycznych uzyskał w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, na Wydziale Grafiki. Praca dyplomowa dotyczyła ilustracji książkowej i została zrealizowana w Pracowni prof. Janusza Stannego w 1995 roku. Uzyskał On także dyplom studiów podyplomowych w zakresie menadżer kultury, na Wydziale Kulturoznawstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w 1998 roku.

Dyplom doktora sztuk plastycznych obronił na Wydziale Grafiki i Komunikacji Wizualnej na poznańskim Uniwersytecie Artystycznym w 2014 roku.

Pan dr Robert Manowski zdobywał także doświadczenie zawodowe m.in. jak w 1997 roku, gdy pojawiło się nowe ekstremalne wyzwanie, kiedy to rozpoczął pracę jako szef działu wideografiki w nowopowstałej komercyjnej stacji telewizyjnej TVN. Za Jego rekomendacją w nowoczesnym studiu graficznym znalazło pracę wielu specjalistów i absolwentów Wydziału Grafiki warszawskiej ASP. Jako główny dyrektor artystyczny stacji przygotowywał pomysły plastyczne, materiały graficzne, czołówki programów i storyboardy. Jego autorskie projekty graficzne stały się bazą do realizacji jednolitej identyfikacji wizualnej stacji.

W 1998 roku z amerykańskiej firmy At Entertainment dostał On propozycję przystąpienia do zespołu mającego budować w Wielkiej Brytanii projekt platformy cyfrowej o nazwie Wizja TV. Pierwsza satelitarna platforma telewizji cyfrowej miała nadawać programy spod londyńskiego Maidstone Studios na multimedialne transpondery Polskiej Telewizji Kablowej. Pan Robert Manowski wyjechał tam na kilka lat, aby pracować dla Wizji TV. W hrabstwie Kent oraz w Londynie pracował jako animator i grafik telewizyjny, a następnie jako grafik w wydawnictwie Polish Weekly Magazine. W czasie pobytu w Wielkiej Brytanii zdobywał bezcenne doświadczenia, wdrażając standardy wymagane przez zachodnią kulturę wizualną,

poznając możliwości jakie dawały Mu najbardziej zaawansowane komputery graficzne tamtej epoki. Znacząco rozwinęło to Jego wyobraźnię i wzbogaciło warsztat plastyczny.

Kiedy w roku 2000 platforma cyfrowa Wizja TV została przejęta przez operatora telewizji kablowej UPC, który dokonał fuzji Wizji TV z konkurencyjną platformą Cyfra+, w tym samym roku wrócił do kraju, aby objąć stanowisko dyrektora artystycznego stacji telewizyjnej Cyfra+. Przez wiele lat kontynuowania swojej pracy graficznej miał szansę uczestniczyć w zespołach kładących najważniejsze podwaliny polskiej kreacji reklamowej, medialnej i telewizyjnej. Z perspektywy czasu, biorąc czynny udział w rewolucji cyfrowej, stał się On częścią pokolenia grafików i artystów wizualnych, którzy jako pierwsi profesjonalnie używali narzędzi cyfrowych i techniki komputerowej do tworzenia obrazu multimedialnego.

Obecnie Pan dr Robert Manowski niezależnie czy projektuje animacje czy publikacje i wydawnictwa, takie jak np. wskazane dzieło będące osiągnięciem naukowo-artystycznym, to zawsze łączy On klasyczną technikę rysunku z projektowaniem realizowanym przy użyciu nowoczesnych programów komputerowych.

Ocena osiągnięć naukowych po otrzymaniu stopnia doktora w 2014 roku

Pan dr Robert Manowski od uzyskania doktoratu zrealizował wiele znaczących projektów artystycznych, pokazów filmowych, wystaw w galeriach i prestiżowych miejscach w Polsce oraz poza jej granicami. Prowadził również działania z obszarów edukacji artystycznej, miał wiele wykładów - w tym również i wykładów inauguracyjnych, wiele prezentacji w zakresie sztuki nowych mediów i obrazu multimedialnego oraz wielokrotnie otrzymywał różnego rodzaju nagrody i wyróżnienia. Ten imponujący spis aktywności naukowej obejmuje Jego międzynarodowe i krajowe nagrody za działalność artystyczną i edukacyjną otrzymane w latach od 2014 r. do 2019 r. - nagrody indywidualne i zbiorowe, i są to:

- 2018 - Nagroda „Lider z Powołania” w kategorii Lider w sztuce. Nagroda przyznana za całokształt pracy artystycznej i akademickiej,
- 2017 - Medal Honorowy od Zayed University Abu Dhabi - za wspieranie międzynarodowej współpracy akademickiej,

- 2017 - Nagroda The Best&More przyznana w uznaniu działalności artystycznej i edukacyjnej,
- 2016 - Nagroda Marszałka Województwa Mazowieckiego, medal, „Pro Masovia” przyznany za wybitne zasługi i całokształt działalności kulturalnej na rzecz rozwoju Mazowsza,
- 2016 - Nagroda im. Jana Kiepury przyznana w kategorii Najlepszy Kostium Sceniczny,
- 2015 - Grand Prix Konkursu na Wydarzenie Muzealne Roku Sybilla 2014 – stereoskopia Faras 3D,
- 2015 - Nagroda za projekt stereoskopowy pt. Faras 3D/honorable Mention MUSE 2015 Award USA. American Alliance of Museums (AAM) przyznana w czasie trwania Georgia World Congress Center MUSE Award 2015 w Atlancie. Nagroda przyznana przez American Alliance of Museums (AAM) za produkcje stereoskopową dla Muzeum Narodowego w Warszawie, w uznaniu najwyższych standardów jakości w zakresie korzystania z mediów nowoczesnych technologii dla wideo, filmu i animacji komputerowej,
- 2015 - Nagroda za projekt rekonstrukcji cyfrowej makiety pt. Treblinka - Honorable Mention MUSE 2015 Award USA. Nagroda przyznana przez American Alliance of Museums (AAM) za projekt multimedialny dotyczący rekonstrukcji cyfrowej makiety dla Muzeum Walki i Męczeństwa w Treblince przyznana w uznaniu najwyższych standardów jakości w zakresie korzystania z mediów i nowoczesnych technologii dla wideo, filmu i animacji komputerowej,
- 2015 - Wyróżnienie za znaczący wkład w promocję kultury polskiej przyznane przez Stowarzyszenie Promocji Polskiej Twórczości w Warszawie i kwartalnik literacko – kulturalny Liry Dram,
- 2015/2016/2017 - Royal Apple Cup. Nagrody honorowe przyznane za wspieranie dzieci i młodzieży w zakresie promocji kultury i sportu.

Osobną pozycję zajmują liczne – bo w liczbie 40 – nagrody przyznane za obraz filmowy pt.: „Dotknięcie anioła” / Film Awards for „Touch of an Angel”.

Animacje i video – collage będące artystyczną kreacją plastycznych rekonstrukcji obrazu, zrealizowanego autorską metodą łączenia, rysunku, nagrań filmowych z collage’em zdjęć archiwalnych były wielokrotnie prezentowane na licznych pokazach w kraju i za granicą. Obraz filmowy dzięki autorskiej metodzie Roberta Manowskiego oraz poetyckiej narracji uzyskał swoją niepowtarzalną wyjątkowość, co przyczyniło się do zdobycia licznych nagród. Wymienię chociaż te ostatnie, z lat 2018-2019:

- 2019 - Best documentary San Antonio Film Festival ECU (East Carolina University)/USA,
- 2018 - Best Film Human Rights The International Film Festival „Catharsis” Moscow/Petersburg/RU,
- 2018 - Best Documentary International Film Festival KinoDuel Moscow/RU,
- 2018 - Best Documentary History Films Infest Palma de Mallorca/ES,
- 2018 - Best Documentary Ramsgate International Film&TV Festival/GB,
- 2018 - Best Direction Ramsgate International Film&TV Festival GB,
- 2018 - People’s Choice Award Ramsgate International Film&TV Festival/GB.

A przecież dochodzą do tego jeszcze inne zrealizowane przez dra Roberta Manowskiego dzieła sztuki i utwory artystyczne o międzynarodowym lub krajowym zasięgu, i wymienię tu choćby te z 3 ostatnich lat:

- 2019 - Plakaty i identyfikacja wizualna dla Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego - „20 lat Samorządu Województwa Mazowieckiego”,
- 2019 - Pokaz video-grafiki scenograficznej do spektaklu „Szlagiery lata 20” dla sceny „Basen Artystyczny”,
- 2019 - Projekt znaku graficznego projektu „EM power the PATH of Your life”,
- 2018 - Wernisaż „Księgi Znaczków Poczтовых 2017” i uroczyste podpisanie w Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych w Warszawie,
- 2018 - Wystawa Plakatów „Twarze współczesnych poetów polskich”, EMPiK Junior Galeria Liry Dramu,
- 2018 - Wystawa grafiki i aukcja charytatywna na rzecz UNICEF w trakcie konferencji „The Best&More” w Centrum Olimpijskim w Warszawie,

- 2018 - Archicollage i projekt katalogu „Zagłada osób niepełnosprawnych początek ludobójstwa”,
- 2018 - Projekt cyklu plakatów do dokumentu Marka Tomasza Pawłowskiego pt. „Uciekinier”,
- 2017 - Teatr Polski, Gala finałowa 28. Festiwalu Mozartowskiego w Warszawie, pokaz animacji, oprawy graficznej i videografiki scenograficznej,
- 2017 - Projekt i wystawa cyklu plakatów dla Warszawskiej Opery Kameralnej pt: Don Pasquale, Kopciuszek, Pigmalion, Cyrulik Sewilski, Armida, Opera Enter, Operowe Poranki,
- 2017 - Projekt logotypu i identyfikacji wizualnej dla Warszawskiej Opery Kameralnej,
- 2017 - Animacje scenograficzne do Koncertu Finałowego, 27. Festiwal Mozartowski w Warszawie, do utworów operowych: Mitridate, re di Ponto, Urowadzenie z Seraju, Czarodziejski flet (Die Zauberflöte), Don Giovanni, Così fan tutte, Wesele Figara (Le Nozze di Figaro),
- 2017 - Identyfikacja wizualna obraz multimedialny, Wielka Gala Otwarcia 28. Festiwalu Mozartowskiego w Warszawie. Animacje do koncertu w Studio Koncertowym Polskiego Radia im. W. Lutosławskiego,
- 2017 - Rekonstrukcja cyfrowa portretów Adama Mickiewicza – ekspozycja w Krakowie na Rynku Głównym w trakcie renowacji pomnika Adama Mickiewicza,
- 2017 - Cykl plakatów eksponowany na terenie Doliny Szwajcarskiej – w trakcie rewitalizacji warszawskiego ogrodu wypoczynkowo-rozrywkowego,
- 2017 - Wystawa graficzna plakatów i archicollage w Senacie Rzeczypospolitej Polskiej, dotyczących tematyki zagłady osób chorych psychicznie w okupowanej Polsce,
- 2017 - Polskie Towarzystwo Psychiatryczne, wystawa 29 grafik dotyczących tematyki zagłady osób chorych psychicznie w okupowanej Polsce,
- 2017 - Wystawa rysunku w galerii „Do widzenia do jutra”, Warszawa,
- 2017 - Cykl plakatów do filmu Eugene Starky – Jamestown First Poles in America, Giotto the story of salvation, Starky - documentary director,

- 2017 - Opracowanie rysunków dla promocji koncepcji filmu biograficznego o rzeźbiarzu Stanisławie Szukalskim dla Film Street do produkcji filmu dokumentalnego pt.: „Struggle”.

Ta niebywała i liczna aktywność naukowa habilitanta przejawia się także w udziałach w międzynarodowych i polskich imprezach artystycznych, polegających na prezentacji własnych prac i umiejętności, i tutaj też wymienię te z ostatnich lat:

- 2018 - Pokaz animacji na 40. rocznicę wyboru Jana Pawła II w Świątyni Opatrzności Bożej w Warszawie,
- 2018 - Projekt cyklu obrazów multimedialnych do kantaty „Totus Tuus – CałyM Twój” dla Mazowieckiego Teatru Muzycznego imienia Jana Kiepury,
- 2017 - Wystawa multimedialna 17 filmów video-graficznych o polskich technologiach strefy SciTech Poland dla Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, NCBR, AHK (Polsko-Niemieckiej Izby Przemysłowo-Handlowej) oraz Fundacji Impact. Animacje dla Strefy SciTech Poland HANNOVER MESSE,
- 2016 - Pokaz filmowy w trakcie Washington Jewish Film Festival,
- 2016 - Pokaz filmowy w Museum of Tolerance,
- 2016 - Nomada Art Camp, Kielce – video instalacja i pokaz filmowy w trakcie wernisażu artystów zaproszonych przez Pawła Althamera,
- 2016 - Animacje oraz rekonstrukcja filmowa portretu Danuty Siedzikówny ps. „Inka”, sado utworu „Hymnu Inki”, pokaz animacji w Konkatedralnej Bazylice Mariackiej w Gdańsku,
- 2016 - Animacje do musicalu „Korczak”, realizacji Opery i Filharmonii Podlaskiej – Europejskiego Centrum Sztuki.

Do tego dochodzą jeszcze takie działania habilitanta jak kierowanie projektami realizowanymi we współpracy z naukowcami/artystami z innych ośrodków polskich i zagranicznych oraz we współpracy z przedsiębiorcami. I tak np. są to:

- 2018/2019 - Rozwój Akademickiego Biura Karier, finansowany z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój – inicjator i koordynator projektu,

- 2018/2019 - Szkolenia dla kadry Wyższej Szkoły Artystycznej w Warszawie, finansowane z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój – inicjator i koordynator projektu,
- 2018/2019 - GEC (Grafika - Edytorstwo – Copywriting) finansowany z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój – inicjator i koordynator projektu, autor programów edukacyjnych,
- 2018/2019 - Program „Przedsiębiorczy Artysta” finansowany z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój – autor programów edukacyjnych i inicjator projektu,
- 2014 - Projekt „Transformacja do świata zawodowców” II edycja panelu dyskusyjnego studentów WSA z zaproszonymi profesjonalistami, przedsiębiorcami, artystami,
- udział w komitetach redakcyjnych i radach naukowych/redakcyjnych różnych czasopism.

W obszarze akademickim – dydaktycznym Pan dr Robert Manowski również posiada liczne osiągnięcia, jak np. opracowanie i wdrożenie w latach 2014-2019 autorskiego, akademickiego projektu „Polish Roots” obejmującego międzynarodowe działania promocyjne, realizowane na poziomie szkół i uniwersytetów amerykańskich, mające na celu wsparcie procesów rekrutacji do polskiej koszykarskiej reprezentacji narodowej oraz dla innych dyscyplin. Projekt ten będzie realizowany również w latach 2019-2025 poprzez połączenie kultury i sportu ze wsparciem mecenatu polskich i amerykańskich instytucji państwowych i prywatnych.

Obszar dydaktyczny habilitanta obejmuje:

- 2018 – powołanie w Wyższej Szkole Artystycznej w Warszawie Rady Nadzorczej Uczelni.
- 2017 – powołanie w Wyższej Szkole Artystycznej w Warszawie Rady ds. Jakości Kształcenia,
- 2015 – powołanie Rady ds. Artystów Niepełnosprawnych w Fundacji Homo-Faber,
- 2014/2019 – współpraca redakcyjna z kwartalnikiem literacko-kulturalnym Liry Dram,

- 2014 – Rada zawodów artystycznych w Niepublicznym Studium Plastycznym w Warszawie,
- w latach 2008-2019 – przewodniczący komisji dyplomowych WSA.

Jak widać z powyższego – niebywale bogatego dorobku naukowego, dydaktycznego oraz organizacyjnego, wypromowanego przez Pana dra Roberta Manowskiego po doktoracie, charakteryzuje się On bardzo istotną – wręcz modelową aktywnością naukową.

Dzieło habilitacyjne

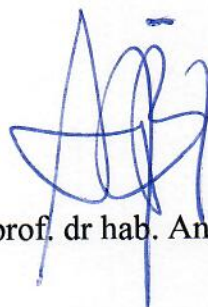
Autorska praca habilitanta pt. „Księga Znaczków Pocztowych 2017”, będąca publikacją wydaną przez Poczta Polską SA oraz Państwową Wytwórnę Papierów Wartościowych w Warszawie w 2018 roku, jest projektem graficznym zawierającym oprawę graficzną oraz cykl ilustracji. Została ona zrealizowana za sprawą twórczego udziału habilitanta, który polegał na przygotowaniu plastycznej koncepcji grafiki wydawniczej, będącej głównymi założeniami graficznej koncepcji książki, wykonaniu projektów graficznych w programie komputerowym, przygotowaniu wzoru oprawy graficznej i makiety oraz autorskich ilustracji sporządzonych w technice ręcznego rysunku czarno-białego oraz projektu wizualnego designu książki, stron i okładki, przygotowaniu prezentacji rozkładówek, a także projektów ilustracji i plastyki kwartałów w księdze, jak również na kierowaniu projektem i koordynacji działań niezbędnych do jego realizacji. Opracowanie wydzielonego zagadnienia jakim jest autorski projekt „Księgi Znaczków Pocztowych 2017” jest właśnie indywidualnym wkładem do sztuk plastycznych Pana dra Roberta Manowskiego, ubiegającego się o nadanie stopnia doktora habilitowanego. W tym dziele autor wykorzystał złotą folię hot-stampingową i wypukłe matryce, wykonane z materiału przewodzącego ciepło oraz wybiórcze krycie lakierem matowym. Wykonał też wykrojnik okładki, poza tym brał udział w operacjach związanych z pracą z makietą książki związaną z tekstem: formatowaniu i wprowadzeniu poprawek korektorskich do tekstu, skanowaniu ilustracji i znaczków. Tak więc udział habilitanta w powstawaniu tego znaczącego dzieła jest decydujący – na 100%.

Rysunek będący dla mnie podstawowym i... jakby pierwotnym zapisem – gestem ludzkiego bytu, jest czymś bardzo osobistym i ważnym. To może być ślad obecności lub magiczny znak. Przywołane wspomnienie i próba uściślenia... Odnawianie siebie i próba kontaktu ze światem pozornie dobrze znanym. Skrawki pamięci w skrótowym ujęciu. W intymnym sekretnym świecie, gdy z bieli niebytu wyłania się kontekst. Obraz, ilustracja, znaczek. Księga i pamięć. Zapisana w znaczkach, np. „Pamiętamy” (o Smoleńsku 2010) czy „Rok Tadeusza Kościuszki” (2017) lub „500 Lat Reformacji”. Tych wszystkich ważnych zdarzeń z polskiej historii, miejsc bardziej czy mniej świętych, pojedynczych bohaterów czy ludzi w zespole, jak „Polscy Muzycy Jazzowi”, „150 rocznica Urodzin Józefa Piłsudskiego” czy „Armia Andersa – Szlak Nadziei” lub „Polska w Radzie Bezpieczeństwa ONZ 2018-2019”. Te wszystkie powyższe i inne kadry z tak niebywałą pojemnością myśli, zdarzeń oraz refleksji zapisał rysunkami Pan dr Robert Manowski, wpisując się tym swoim oraz innym jeszcze dorobkiem w rozwój dyscypliny naukowej. Poetyka tych rysunków, delikatność oraz szlachetność warsztatowa wiele mówią także o ich autorze. Linie, plamy, znaki składają się na rozległą sumę wrażeń. Odnalezionych na kartach historii – teraz znaczków „z przesłaniem do młodych i z nostalgią dla starszych”. Rysunek – „Księga Znaczków Poczтовых 2017” to historia – projekcja codzienności, ale i duchowości. Scalonych strzępków różnych danych w strumień świadomości. Podobieństw, kreacji, magii. Gestów aby być i działać. Śnić, marzyć, ale i doświadczać. Ten cały zbiór znaczków i płynący z ich tajemnicy często jakby duch scen, staje się rekonstrukcją zapisaną w jedynym w swoim rodzaju teatrum. Magii „Rysunku” i słowach „Narracji”. Emocji i potrzeb dla każdego ważnych inaczej, ale ważnych. I w tym głęboko humanistyczno-historycznym przekazie, w tych małych formatowo pracach, widzę także duży wkład nie tylko w dyscyplinę, ale również w utrwalanie tożsamości oraz dziedzictwa – tak – powiem to mocno – narodu.

Konkluzja

Dlatego sumując recenzję stwierdzam z całym przekonaniem, że swoim bardzo bogatym dorobkiem artystycznym, pedagogicznym oraz organizacyjnym, poziomem pracy habilitacyjnej, a więc umiejętnościami oraz otwartym umysłem, Pan dr Robert

Manowski w pełni zasługuje na przyznanie stopnia doktora habilitowanego. To jest grafik, który w twórczym poznaniu dociera do rejonów swojej podświadomości. Tam ta „pamięć rodzaju ludzkiego” uzyskuje formę symboli, praobrazów wyrażających treści i uczucia, na których została nasza historia i kultura.

Z poważaniem

prof. dr hab. Andrzej Banachowicz